

[Statsministeren]

ikke bare i Danmark, men som sagt verden over, er der sket det frygtelige i Danmark – jeg vil gerne tilføje, at jeg ville ønske, det kunne være undgået – at vi har været nødt til at tilpasse vores økonomiske politik, således at der er sket et reallønsfald. I den forbindelse mener jeg, at det er socialdemokratiets fortjeneste – også andres, men i hvert fald socialdemokratiets fortjeneste – at vi har søgt at tage denne uundgåelige økonomiske, skal vi sige tilbagetur, på en måde, der har været meget socialt afbalanceret, og som stort set har friholdt de egentlige sociale grupperinger i det danske samfund for en reallønstilbagegang, mens andre – ikke mindst folketingets medlemmer, men også mange andre – har måttet acceptere en nogle gange temmelig stor reallønstilbagegang.

Der har været talt om disponibel realløn. Jeg tror, det er for specielt at komme ind på ved denne debat. Jeg skal kun sige, at disponibel realløn er det begreb, vi nu bruger, men et fald i den disponible realløn er jo ikke uden videre udtryk for et egentligt reallønsfald på alle områder. Hvis man f. eks. via højere skatter på et område har sikret en social udvikling, som vi alle sammen på et eller andet tidspunkt kan få gavn af, f. eks. en efterlønnsordning, så er det i hvert fald ikke bare en reallønsnedgang. Men det er måske nok lidt specielt at komme ind på ved denne lejlighed.

Hr. Gert Petersen sagde, at fagbevægelsen ikke har brug for formanende ord med hensyn til indkomstudviklingen. Jeg bliver nødt til at sige, at vi alle sammen har brug for formanende ord om, at det er nødvendigt at holde igen. Jeg synes, det er vigtigt at understrege, når vi siger det, at vi har skabt forståelse i betydelige kredse i fagbevægelsen for det. Det vil være dødsens farligt, om der skulle være partipolitisk spekulation i at slå dette i stykker, for jeg tror, at det er et vigtigt element i den økonomiske politik. Det er ikke – som nogen vil gøre det til – det eneste afgørende, men det er et vigtigt element i den økonomiske politik, at man erkender nødvendigheden af, at indkomstudviklingen selvfølgelig også har noget at gøre med den sammenhæng, der skal være i den økonomiske politik.

Når hr. Gert Petersen bakker op bag socialdemokratiets handlingsprogram – jeg skal gerne indrømme, at det gør hr. Gert Petersen

nok ikke i alle punkterne, men det er det, man sådan generelt har sagt, også i dag – så må jeg gøre opmærksom på, at vi siger også temmelig tydeligt i regeringens handlingsprogram, at det er nødvendigt at vise en tilbageholdenhed med hensyn til udviklingen på det indkomstmæssige område. Nogle siger, at det siger vi ikke særlig præcist. Nej, vi skal da foreløbig se, hvordan udviklingen går. Det er jo ikke ligefrem en mani hos socialdemokratiet, at der skal gribes ind i tide og utide. Vi vil helst undgå det, og vi har foreløbig et håb om, en tro på, at udviklingen vil være så moderat, at det ikke vil være rigtigt at gribe ind. Det er vores holdning til disse problemer.

Hr. Dohrmann fra fremskridtspartiet skal jeg kun sige én eneste ting til. Hr. Dohrmann citerer mig for nærmest at have opgivet at bekæmpe arbejdsløsheden, idet han henviste til, at jeg siger i redegørelsen, at vi ikke isoleret kan løse arbejdsløshedsproblemet. Det står vi ved, netop det. Men jeg beder altså om, når man citerer det, at man husker, at hele regeringens tale, som jeg lagde den frem i tirsdags, er en tale, der er præget af forslag, ideer og tanker om, hvordan vi kan gøre noget trods alle vanskelighederne. Trods det, at vi ikke isoleret kan løse arbejdsløshedsproblemet, skal vi alligevel gøre alt, hvad der er menneskeligt og økonomisk muligt, for at formindske arbejdsløsheden, for at modvirke den flodbølge af arbejdsløshed, som ruller over hele den vestlige verden med dens liberale økonomi. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at dæmme op for dette.

Når jeg skal svare hr. Erhard Jakobsen, kan jeg vist ikke blive helt alvorlig. Hr. Erhard Jakobsen sagde noget om, at regeringen har ret til at være her, og det vil jeg sige tak for. (*Erhard Jakobsen (CD)*: Det har jeg aldrig sagt!). Ikke nogen »Linje 3-snak« her. Hr. Erhard Jakobsen sagde også, at jeg skulle have sagt, at de små partier må bøje sig. Det er mildt sagt ikke rigtigt citeret. Jeg har sagt, at små partier naturligvis, når de er inde i et samarbejde med socialdemokratiet, som altså er et stort parti, må tage rimeligt hensyn til det. Og jeg kan da vist tillade mig at sige: socialdemokratiet har mange, mange gange – nogle siger for mange gange – vist åbenhed, samarbejdsvilje, modtagelighed over for de argumenter, der er fremført af centrum-demokraterne, ikke mindst via hr. Arne Melchior og andre fra det parti, som